

Gjør kloke valg

Legeforeningen lanserte i høst den norske versjonen av den internasjonale kampanjen «The Choosing Wisely Initiative», eller «Gjør kloke valg» som den heter på norsk. Kampanjen startet i USA i 2012 og har utviklet seg til en internasjonal bevegelse med lignende kampanjer i over 20 land. Tannlegeforeningen deltar i kampanjen, som handler om kvalitet og pasientsikkerhet. Kampanjen er rettet mot både helsepersonell og pasienter og tar opp tema som overdiagnostikk og overbehandling. Siktemålet er å redusere undersøkelser og behandling som pasientene ikke har nytte av, og som i verste fall kan være til skade. Pasientinvolvering og kommunikasjon mellom behandler og pasient er helt sentrale elementer i kampanjen.

Foto: Kristin Aunes

Den globale kampanjen har seks grunnprinsipper:

- * Kampanjen er profesjonsstyrt (i motsetning til myndighetsstyrt).
- * Anbefalingene skal fokusere på pasientsikkerhet og kvalitet, ikke kostnadsreduksjon.
- * Kommunikasjon mellom behandler og pasient er essensielt i kampanjen.
- * Kampanjen skal så langt som mulig være evidensbasert.
- * Kampanjen skal være tverrprofesjonell.
- * Kampanjen skal være transparent.

«Gjør kloke valg» oppfordrer til dialog mellom tannlege og pasient, slik at vi sammen kan ta det beste valget for akkurat den pasienten. Som tannleger er det vår oppgave å ivareta både det som er bra for pasientene og det som er bra for samfunnet. Vi skal ikke utsette pasientene for unødvendige undersøkelser eller behandlinger. To av punktene i avtalen omhandler for eksempel bruk av antibiotika. Kampanjen ansvarliggjør både behandler og pasient og vil forhåpentligvis bidra til enda høyere kvalitet i tannhelsetjenesten.

Det finnes lite data fra tannhelsetjenesten om behandling. I de medisinske miljøene i Legeforeningen har de derimot lenge vært bekymret for uønsket variasjon i helsetjenestene. Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering har vist at det blant annet er store geografiske forskjeller i bruk av helsetjenester innenfor flere diagnosegrupper.

Vi har ingen gode data og dermed ingen grunn til å påstå at verken overdiagnostikk eller overbehandling er et stort problem blant norske tannleger. Det er

likevel naivt å tro at vi ikke kan bli enda bedre! Ofte finnes det ulike behandlingsalternativer og flere valgmuligheter. Da er dialog mellom behandler og pasient ekstra viktig.

Vi håper at våre medlemmer og pasientene vil se denne kampanjen som en positiv mulighet til refleksjon i tannbehandlingssituasjonen.

Listen med de faglige anbefalingene har vi utarbeidet i samarbeid med NTFs spesialistforeninger. Jeg vil benytte anledningen til å takke alle for deltakelsen i arbeidet. Listen inneholder seks ulike undersøkelser og behandlinger innenfor odontologi, som kan være unyttige eller unødvendige, og ikke tilfører reell verdi for pasienten.

Rådene er som følger:

1. Antibiotika skal ikke brukes rutinemessig ved behandling av marginal periodontitt og periimplantitt.
2. Antibiotika skal ikke forskrives ved akutte smerter.
3. Panoramarøntgen skal ikke benyttes som del av rutinekontroll av asymptomatiske pasienter.
4. Fyllinger skal ikke skiftes bare fordi de har vært i funksjon i mange år.
5. Visdomstenner skal ikke fjernes forebyggende/uten indikasjon.
6. Kroneterapi bør ikke benyttes dersom det kan oppnås god kontur, funksjon og estetikk med en fylling.

Hvert råd har en kort beskrivelse og referanser til faglige studier som støtter rådene.

Mer informasjon finnes på www.tannlegeforeningen.no/klokevalg.

Vi har laget brosjyrer, som inkluderer råd til tannleger i klinisk praksis, og plakater med pasientinformasjon til venteværrelset, som man kan ha på klinikken. Det er bare å laste dem ned fra NTFs nettsted. God dialog mellom pasient og tannlege gjør pasientene i stand til å ta informerte valg, og dette skaper trygge og fornøyde pasienter. Derfor er denne kampanjen viktig.

Vi håper at alle vil støtte opp om kampanjen – og dermed bidra til at pasientene fortsatt kan ha stor tilfrelst til oss som yrkesgruppe. Det er både samfunnet og vi tjent med. Så bare fortsett med å gjøre kloke valg!

Camilla Hansen Steinum
President